

Годеж, къносване и сватба в Благоевград¹⁰³

Преди години родителите са сгодявали младите. Те са решавали на кое момче да дадат момичето. Това ставало по следния начин – например когато едно момче се е влюбвало в някое си момиче. То казвало на родителите си: “Майко, татко, аз си харесах това момиче. Искам да отидете да ми я поискате за жена.” А те уж изненадани: “Е, как така си си я харесал? Как така я искаш? Ти срещал ли си се с нея, разговарял ли си с нея?” Момчето им отговаряло: “Един-два пъти съм говорил с нея, харесвам я много, идете да ми я искате.”

И майката и бащата на момчето пращали специален пратеник, наречен „момар”, или се срещали с родителите на момичето. Уговаряли се да им отидат на гости да разговарят. И някоя вечер взимали едно шише ракия, отивали при родителите на момичето и казвали: “Е, така и така, нашето момче иска вашето момиче. Вие какво ще кажете?” А родителите на момичето: “Ами ние нищо не знаем. Младите знаят. Те да кажат”. Пак от мъжка страна: “Нашето момче настоява да ги сгодим. Влюбил се е в нея, пък и ние си я харесваме”. Така хората се уговаряли да се сватосат. Викали момчето, питали го дали харесва момчето и ако и двамата се харесвали, възрастните се уговаряли кога да направят годежа.

В деня на годежа цялата махала вече знаела, че еди-кой си човек, еди-кой си хора ще отидат да поискат дъщерята на еди-кой си за сина си. Хората се събирали там и си гледали жумбиш. Родителите на момчето предварително са подготвили всичко. Те трябвало да купят подарък на всеки един от семейството на момичето. А момчето трябвало да облече от главата до петите момичето с нови дрехи, да й купи някакъв накит – било то златно медальонче, гривни или обици. Вечерта на годежа се носели подаръците и родителите ги отваряли пред всички, за да се види какво са донесли сватове им. Подаръците на момичето били обект на специално внимание. После обличали момичето в нови дрехи, обувки и го изпращали в новата къща. Там и

¹⁰³ **Мерзука Еминова Османова.** На 69 години. Родена в Горна Джумая, израснала в махалата, тук се омъжила и продължава досега да си живее в нея. Неграмотна. Не е ходила на училище. Самоопределя се като ромкиня от мюсюлманите ерлии.